

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.
 Készítők nem adatkak vesza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 Minden egyes szó után 100 szóig 2 kr.
 Azonfelül 1 kr.
 Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért termérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyujtatik.
 Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Hol tanulnak ki a szegény ifjak?

I.

A sárospataki ref. főiskola háromezázados haladó multjában és jelenében nem utolsó érdem az, hogy a legtöbb szegény gyermeket juttatta tudományos ismeretekhez. Sokszor a porból vette ki a csiszolatlan gyémántot és kiköszörülte azt brilliánttá.

Talán nem érdektelen az a nagy közönségre, ha elmondok megyei lapunkban egymást azon intézkedései közül a főiskolának, melyek lehetővé teszik a szegény ember gyermekének, hogy egészen ingyen, vagy legalább igen kicsi költséggel kitanuljon, magát valamelyik életpályára tudományosan kiképezze.

Ilyen egyik intézmény a tápintézet. Itt a folyó iskolai évben 330 ifju étkezik. És pedig: alapítványos 35; ingyenes 30; egész évre 20 frot fizet 32; negyven forintot 70; hatvan forintot 12 (ez a legnagyobb fizetés s ennyiért mindenkit bevesznek.) Van aztán 40 felszolgáló ingyenes gyerek és van vagy 3 számeletti ifju. Szóval a 330-nak nincs egy hija sem.

Az étkezés három csapatban történik. Egy-egy csapat száz egynehány fiuból áll s féltizenkét órától egyig, készen van az ebédelés.

A tápintézetbeiek minden nap orvosilag megvizsgált jó levest, marhahúst és vastag ételt kapnak s olyan tápláló egészséges eledellekkel, jó kosztal láttatnak el, hogy most már sok jó családbeli gyermek is benne étkezik.

Mindenkinek magának van kés, villa, kanala és szájtörője, valamint a kenyeret is kiki magával hozza a három naponként kiosztott jó rozskenyérből, vagy mint a fiuk nevezik „brugó“-ból.

Az étkezés nagyobb ifjuk felügyelete alatt s tanári ellenőrzés mellett történik. A felhozott ételből mindennap más-más vesz először és így nincs állandóan sem első, sem utolsó.

A most folyó iskolai évben, a hogy az előttem fekvő hiteles adatok mutatják, január 1-je óta 6 ezer forint ment már a konviktusra; csak husért fizetett a főiskola 2386 frt 80 kr; paszuly, borsó, lencse, kása, krumpli stb. 1949 frt 60 krba került.

De, hogy egy kerek egész képet állíthassak az olvasó elé, közlöm a tápintézet pénztár állását 1879-ről.

Bevétel volt	19429 frt 41 1/2 kr.
Kidás	15155 frt 58 kr.
maradt	4,273 frt 83 1/2 kr.

A bevételi források ezek voltak.

Pénztári maradványból .	
1878-ból	2434 frt 80 1/2 kr.
Rendes- és késedelmi kamatokból	6053 frt 75 kr.
Tápintézeti díjakból	10679 frt 52 kr.
Egyházmegyék ajándéka	152 frt 88 kr.
Egyes adakozók	— frt — kr.
Elegyesekből	108 frt 46 kr.
Összesen:	19429 frt 41 1/2 kr.

A kiadások következő czimeken mentek:

Családi alumnusoknak	1475 frt 33 kr.
Főzelékek	875 frt — kr.
Husért	4254 frt 12 kr.
Kenyér sütésért	874 frt 84 kr.
Élelmiszerekre	6679 frt 4 kr.
Tápintézeti szolgának	117 frt 76 kr.
Elegyesekre	905 frt 77 kr.
Összesen	15,155 frt 58 kr.

A tápintézetre következő családi alapítványok vannak téve.

Vay-, Uketyevityi-, Csoma-, Józsa-,

Szentimrey-, Szilvási-, Csobay, Nagy-, Klobusiczky-, Töltési Sándor-, Visolyi-, Szathmári-, Roboz-, Nagyvasi-, Csemniczky-, Bojos-, Jármí-, Halász-, Balogh-, Radnóti-, Andor-, Csiszár-, Lenkey-, Lácay Dániel-, Lácay József-, Magyar-, Darvas-, Nyiri-, Csicseri-, Mokcsai-, Korláth-, Vay-, (2-ik) Péczeli-, Ragályi-, Puky-, Tóthpápai-, Ferenczi-, Haragos-, Horváth Mária-, 120 ifjura Hutka-, Bárczay-, Okolicsányi-, Gyulay-, Szentpéteri- és a Németh tábornok-féle alapítvány.

Ezekon felül valami 150 egyháznak kissebb-nagyobb önkéntes alapítványa az, a mi kiadja azon tőkét, melyből a tápintézet ily virágzóan fennállhat s rendeltetésének oly szépen megfelelehet.

A főiskola 150 ifjunak évi 8 frtért butorozott és fűtött lakást is ad.

A képezdei alapítványok közt tekintélyes összeget tesznek azok is, melyeket egyes kiváló lelkületű férfiak a fentebbieken felül tettek; u. m. Vecsey-Oláh-, Lónyay-, Cseley-, Kazinczy-, Szathmári-Király-, Mokri-, Nagy-, Szabó-, Mezőssy-, Kiss-, Bonis-Pogány-, stb. stb. családbeliek.

Hogyne lenne az ilyen nemeseknek, nagyoknak emlékén áldás s utódaikon nemzedékről, nemzedékre szerencse? Hogyne lenne az ilyen intézet maradó, örökös, melynél a kegyeletnek annyi szilárd köve képezi a megdönthetetlen alapot?

Im ez a convictusi állapot vázolata röviden és szárazon előadva. Im itt és így eshetik az meg, hogy a legelhagyatottabb, legszegényebb gyerekből derék, tekintélyes ember válik. Bizonyosan nem tagadja és nem restelli Ujhely városának most már egyik igen tekintélyes családja sem azt, hogy a sárospataki főiskola tette azzá, a mi; nagyjok itt növekedett fel, mint igen szegény gyermek s aztán becsületes munka és szorgalom által magának hirt, nevet, vagyont

TÁRCZA,

A terebesi országgyűlés 1451-ben.

Haradik Endrével „letört a szent király törzsének utolsó arany ága”,¹⁾ a nemzet testéből való test, vérből való vér elfogyott; ki tegye fejébe a magyar koronát? Hosszas küzdelem, véres tusák után végre az anjoui Robert Károly lépett a honalkotó Árpádok örökébe s ezzel megkezdődött az a harmadfélszáz esztendő korszak, melyben történetének legdicsőbb és leggyászosabb napjait látta nemzetünk.

Az Árpádok kihaltától Hunyady Mátyásig s utána ismét János királyig idegen fejedelmi házak sarjadékai ültek a magyar királyi székbén; természetes, hogy nem maradhatott el a sokféle, hol jó, hol rossz idegen befolyás: olasz mivelttség, német durvaság, lengyel barátkozás, török vagdalkozás, egyaránt éreztették hatásukat. A nemzet különféle eddig ismeretlen elemekkel jött érintkezésbe s mindenek között, ámbár valójában legkevesebb sőt jóformán semmi maradandó nyomot sem hagyott hátra a nemzet életében, talán semmi sem okozott annyi bajt és alkalmatlanságot az országnak, mint a garázda csehek közel félszáz éven át tartott rabló kalandozása, mely főképp a

felső vármegyét s a többi közt Zemplént is nem kevésbé sújtotta.

Valóságos nyűg volt ez a fanatikusból tolvajjá és rablóvá fajult vad huszita nép a nemzet nyakán; le nem rázható, el nem pusztítható. De hogy is?, mikor míg egy felől fegyvert s nem egyszer országos erővel kellett fegyvert fogni megfékezésükre, addig más felől a mindig eleven pártérdek támogatott őket, kivált mióta Giskra lett e csavargó latrok hatalmas vezére, a ki nemcsak gyujtogatni tudott, hanem képes volt a császároknál büszkébb magyar oligarchák közzé is feltöltni magát s a kivel egy Hunyadi mint egyenlő féllel alkudozni volt kénytelen.

Főlöleges lenne a csehek Magyarországon viselt dolgainak az olvasó előtt úgy is ösmert részleteivel szaporitanom a szót, csupán egy jelenetet szándékom leírni ama riadozó napok történetéből, melyről históriánk még eddig nem tudott s mely a mellett, hogy általános érdekű, bennünket még különösen is érdekelt, mert színhelye megyénk egyik ma is virágzóhelyisége, sőt akkoriban épen központja, Terebes vala. Itt tartották 1454. november havában a felső-magyarországi vármegyék egyházi és világi nagyjai a nemességgel s a városok követeivel együtt azt a partialis országgyűlést, melyre okot kétségkívül a felvidéki hegyek sűrűiben s erős váraikban tanuló kelyhesek újabb féktelenkedései adtak s a feladata volt az ország ezen már türehtelenül zaklatott részeinek kellő védelméről gondoskodni.¹⁾

¹⁾ Egy oklevél régi szavai.

¹⁾ Közleményem adatait a terebesi gyűlés végzéseinek egyik eredeti, Ung vármegyéhez szóló példányából vettem

Midőn a rigómezei szerencsétlen utközet hírére 1448. végén Szegeden összegyűltek az ország rendei s Brankovics fogságából szabadulva végre Hunyadi is megjelent a tanácsban, szóba jöttek ugyan a felső-magyarországi siralmas állapotok s történtek intézkedések Giskra törvénytelen bitorlásai ellen, de siker nélkül; a zabolátlan cseh nem volt engedelmességre bírható. Nemcsak az eddigiekben dacolt a törvényes hatalommal, hanem még újabb foglalásokra is kinyújtá vakmerő kezét: mindjárt a következő évben megvívta Gálszécset: és Homonnát, Szécsit és Drugethet fogságra vetette, Székely Tamást pedig, ki haddal küldetett ellene, Somosnál teljesen megverte. Végre Hunyadi maga indult a féktelen rabló megalázására, de neki is csak nehéz küzdelem után, árulások között s két ízben is súlyos föltételek alatt kötött béke árán sikerült odavinni a dolgot, hogy Giskra némileg megcsendesedett, sőt utóbb bizonyos pénzösszegért a kezén lévő várakat és városokat is átengedve, nemsokára az 1453 ik évi pozsonyi országgyűlés után, melylyel ötödik László királyságát inaurálták, az országot is elhagyta.

Ezzel azonban korántsem lett vége a cseh világnak Magyarországon. Mőd nélkül megszerették a brátrik ez az áldott földet; három Csehországrért se hagyták volna itt. Alig, hogy Giskra félre húzódott, az itt maradtok több ezren Axamith vezérlete alatt össze verődve, csak úgy

mely a Csicsery család levéltárában maradt megőrizve. A becses okirat egész terjedelmében olvasható lesz a Hazai Okmánytár (Codex Patrius) épen most megjelenő VII-ik történetének 470—75. lapján.

mellől nézhettem le a világot. De a régi torony helyen is van azért valami: egy „szép kilátás”; nyáron valódi hollandi tájkép, melynek, ha az országutról nézzük, a nyugati nagy épület kapuboltozatja képezi keretét. E képen: ott a Bodrog és gyümölcsösök által körül szegett berki lapályon, a kőver fűben kedvére lelegészik a gulya.

„Nagy lehet itt a széprézék, most, hogy egy szép kilátásért ledöntenek egy tornyot s épületet” — gondolhatják olvasóim. S nem csalódnak; mert habár az előbbi hollandi kép megnyerése alig volt valakinek czélja: de ott közelebb csakugyan nyilvánult s meg van ma is a törekvés, hogy a mai kor igényei szerint berendezett iskolát s ennek környékét lehetőleg csinosítsák. Ott lakóházat rontottak le a megfelelő melléképületekkel azért, hogy ezek helyén egy park diszelegjen a főiskola körül. S az új épület mentén levő parapluie-ákcászor, a juharültetvények, fiatal gesztenye és hársalleek már eléggé sejtetik, hogy milyen lesz idővel e kis park. A berlini „Unter den Linden” (mit ugyan még nem láttam) s a városligeti „gesztenyefasor” itt fognak elhuzódni főiskolánk körül; no egykevessé módosított kiadásban. Ilyen fültetvények mellett van a jó rendben tartott főiskolai kórház, A hársak, juharok árnyában, majd kellemesen szórakozhatik az üdülő beteg. A kerítés derék vasrács, erős kőalap- és oszlopokkal. Még ugyan nem minden oldalról, csak a nagyobb utcák felől. De e bántalmat addig, míg a lényegesebb mellett erre is telik, eltűri a „symmetria”

De mi zaj kél ott a „vaskapunál a „nagy portá”-ban? — Ugyan nézzük meg, mi történik ott? — két cocó ugyancsak nyulik, míg fel bir kapni a bejárás kapaszkodójára. Nagy terhet von; az ifjúság $\frac{5}{12}$ -ének, tehát majd felének félheti „brugóját” (kenyér) hozza. De megkúzdott vele; dübörög a nagy porta faburkolata s ott párolog az ős falak között a lágy kenyér. Jókör jött; várták. Épen kifogyott. Nem csoda; fris korában igen kapós. Már az imént bevett „conjugatió”-t sem volt mivel lenyomtatni. S az ünnepélyes perczben, midőn honi területre zökken a két-kasas szekér, harsány „éljen”-ekben tör ki a fiatal muzsacsapat. Ez a „brugó diadalutja”. S e tüntetést méltán megérdemli azon kicsinyléssel szemben, a mellyel néha találkozik. Kiszámíthatatlan azon szolgálát értéke, melyet a „brugó” a főiskolának több mint három százados életén keresztül a közművelődés ügyében tett. Hacsak némileg sejtjük is ez értéket, mi is csatlakozni fogunk, legalább gondolatban, a hódolókhöz. Magunk is jó szíven mosolygunk, gyönyörködünk a gyermekkedélynek ily humoros kifakadásán.

De ne időzzünk soká itt a „vaskapu”-nál. Csúzos egy hely ez. Itt, a kollégium előtt egyre fű a szél, épen úgy, mint a katolikus templomnál. (Egymással azért nemcsak ebben találkozunk. Örömet lálogatjuk ugyanis egymást, egymás iskoláját, templomát. Ha tán ez utóbbi nem is egészen a papok, de részben a hívők érdeme). Menjünk hát e szélről; tekintsük meg a szemben lévő főiskolai kertet. Utunkon ismét pusztulás; az ifjúság „forum” a kert előtti „pletykadomb” elhordva, eltűnt a szószerk, a nagy „lapos kő”. E dombon gyülekezett az ifjúság s vitatta meg a közügyeket. Itt termet az élcz, itt mérköztek a kamarák¹⁾. E domb, ha az időben egy jó pho-

¹⁾ Kamara = deákszoba. Kamarások = laktársak, kik együtt hoztak be élelmi szereket s együtt főzettek,

tett rendelésink szerint, a hogy legjobban megalkhatik.

6) Mind kapitány uram, mind a hadak, a merre járnak s a hol megszállanak, mindennemű kártételektől tartózkodjanak, sem élésben, sem pedig egyebekben hatalommal semmit ne vegyenek hanem pénzen, fizetésekkel jámborul megelégedvén.

7) Hogy pedig ezen mi rendelésinknek és végezésinknek az ország hasznára jó végben menetele lehessen, ez alább megirt, u. m. Szepes, Sáros, Zemplén, Ung, Abauj, Torna, Gömör, Hont, Nógrád, Heves és Borsodvármegyékben minden négy portára egy arany forintot róttunk és senki a nemesek udvarában lakó miveseken kívül, kiknek se földjük, se szőlőjük, se rétjük, ezen rovás alól szabad ne legyen.

8) Minden vármegyében a nemesség maga közül tegyen róvókat, egy vagy két istenfelő jámbor nemes személyt, kik a szolgabírákkal együtt hit alatt járjanak el a rájuk bizott tisztben s hiven számot adjanak a rovásról.

9) Rendeltettük, hogy tizenötöd napra adóját ki ki megfizesse, a hol pedig a lakosok kése- delmesek lennének, tehát a vármegye ispánja három márkával büntesse őket, vagy ha az ispán röstelkednék, kapitány uram éljen a maga hatalmával ellenök.

10) Tartoznak a rovók kapitány uram maga személyére és a kétszáz lovasok számára rendelt pénzt mentül előbb kezéhez adni, a többi hadak fizetésére pedig commissiót várjanak tőle.

11) Sem a rovók, sem a szolgabírák rovás

nograph von elrejtve benne, legjobban elmondhatta vón, hogy melyik patronusnak, papnak, rectornak van szép lánya s kik a szives házi urak, asszonyok s kisasszonyok Patak legatiói s supplicatiói területén; tehát a fél Magyarországon. Fontos statisztikai adatok ezek. Ezek szerint dől el, hogy ki hova megy jövőre. S ha ott, az országos statisztika terén híres ember „Konek”: itt az ifjúság körében is örvendenek egyesek ily nagy hírnek. De becsesek is ezek aztán ünnepek, szünidők előtt. Körülfogják őket, mint a táltosokat s a nyert adatokért hálás az, kinek jól üt ki terve s szidja az, kit akarva nem akarva: „beugrat”. Ily események szinterének, a híres „pletykadomb”-nak pusztá helye mellett haladunk most el. Kegeyelt a multnak; uraim! emeljünk főveget!... „hiszen a helyén is megeshetik mindaz, a mi az előtt” — vethetik sokan ellen. Bizony aligha! — Mert a nagy „laposkővet”, a szószerket eldugták; előtte, az ő régi helyén árucsarnok áll s abban egy gyümölcsárusnő ül, mióta trónját a „nagy porta” lépcsőiről ide tették át. S némelyek hite szerint titkos utasítása van, hogy innen az ifjúság nyilatkozatait ellenőrizze. Úgyes terv s megfejtése azon talánynak, hogy mért kellett a „nagy portá”-nak ezen régi érdekes alakjától megválni. Ezen örökös tanu oka tehát aunnak, hogy még a „pletykadomb helyének” is letűnt már fénykora. A szó itt sem szabad már; korlátozott itt is a „gyülekezés”.

Ujdonságok.

Alsó-Hegyalján a Tortrix Pilleriana nevű szőlőpusztító rovar ez idén rendkívüli mennyiségben lepte el a fiatal hajtásokat s nagy pusztításokat okoz. E hernyóalakú rovar itt vidékünkön is mutatkozik, de szerencsére csak szorványosan.

Megkerült rablók. Szerencsi levelezőnk írja: miszerint az ottani takarékpénztár kárára elkövetett betörő tolvajlás tettesei kézrekerültek. A jó madarak ugyanazok, akik lapunk 16-ik számában már jelezve voltak. A Wertheim-szekrény Keresztesen aprilhó 9-én éjjel, egyik bűntárs lakásának kamarájában balta és fa-bunkó segítségével 21 darabra szétveretett, ugyannyira, miszerint alig ismerhetni egykori mivoltjára. A szekrény tartalmával történt megosztzkodás után, azt a falu közelében levő, vízzel telt vályogödörbe helyezték el. Vádoltak valamennyien beismerik merész tettüket. Érdekes, hogy a tettesek felfedezésére, — mely kétségtelenül Kolos Barna vizsgálóbíró és Ternyey Pál vezérigazgató érdeme — egy fületlen réz ptyke-gomb vezetett, amely egyik vádolt nadrágyáról leszakadván a betörés helyén hátramaradt. Az elrablott pénz, csekély híjjával megkerült, de az intézet e pár száz forint hiányra nézve is kárpótolva lesz, amennyiben vádoltak mindnyájan vagyonnal bíró egyének. — A vizsgálat még a m.-kövesdi járásbírósnál folyik, de néhány nap múlva már át lesz téve az ügy illetékes bírósághoz. Tetteseknek — úgy látszik e betörés nem első cselekményük s nem leheletlen, hogy a szikszói adóhivatali pénztárt is ezek rabolták el.

Ligeti Gyula a sátoralja-ujhelyi takarékpénztár volt főkönyvelőjének csalás- és szikkasztási bűnperében f. hó 7-én tartatott meg a végtárgyalás az itteni kir. törvényszék előtt. A sok érdeklél folyt tárgyalás vége az lett, hogy vádolt az ellene emelt kettős bűnpanasz alól feloldatott. Az ítélet ellen a kir. ügyész, ki 4 évre kérte vádlottat el-

idején valamely szokatlan ajándékot a népen ne vegyenek és senki az ő fáradságáért fizetést ne kérjen.

12) Ha mi a pénzben felülmaradna, az a vármegye közönségének jövedőben való hasznára maradjon.

13) Király ő felségéhez követinket küldtük, kik az ország ezen megnyomorodott részeinek állapotjáról hirt vinnének s további segedelemért kérik ő felségét.

14) Azonközben akarjuk azonban, hogy minden rendelésink és azoknak articulusi mindenektől illendőképén megtartassanak.

Kérünk ez okért benneteket nagyságos urak és atyáinkiai, hogy megtekintvén magokat és a ti jobbágyitok végső romlásra menő siralmas állapotját, ha tovább is abban maradni nem akartok, a mondott rovás-adót a mondott tizenöt nap alatt behajtsátok, hogy ezen mi elménket ugyan izzasztó munkával szerzett végezésink a kívánt végre jussanak. Költ Terebest, Kelemen pápa napja előtt való pénteken, ¹⁾ Ur születése 1454-ik évében.”

Ezek lehetőleg hü magyar fordításban a terebesi országos végzés pontjai, melyek a jelen volt főurak pecsétje alatt az érdeklét vármegyéknek egyegy példányban s szentesítés végett valószínűleg a királynak is megküldettek.

Ugy látszik, hogy a rendek erélyes intézkedései s a komolyabb fegyveres készüllet hírére a

¹⁾ Akkor november 22-ikére esett

marasztalni, fellebbezést jelentett be. Vádolt védő ügyvéde Enyiczky Gábor fiatal ügyvéd volt.

A vasúti menetrend f. hó 15-től lényegesen megváltozik. Addig is míg lapunk körülményesen hozná e változást, jelezzük: miszerint a mondott naptól S.-a.-Ujhelyből Budapest felé este 9 óra 50 és reggel 9 óra 6 perczkor indul a vonat. A Budapestre való megérkezés azonban a jelenlegi menetrend szerint történik.

Gyászhir. Alig kísértük ki örök nyugalomra a nagymihályi körorvost, néhai dr. Widder Ignácot, a halál már ismét egy orvost ragadott el közülünk, M o r e c z k y F a r k a s t Homonnán 76 éves korában, ki félszázadig gyakorolta orvosi hivatását, s már az 1831-diki choleraiban is megyénkben működött. Kik igénytelen kinézésű cynikus alakját ismerték, alig nézték ki belőle, hogy ő függetlenségi harcunk törhetlen bajnoka volt, azt mint a 9-dik zászlóalj főorvosa végig szolgálta s e zászlóalj dicső csatáiban, sőt Budavár ostromában is rendes vitézek módjára részt vett. Előhaladott kora daczára a legutolsó időkig fáradhatatlan, nagy tapasztalatu orvos volt a megboldogult s megyénk felső részének lakossága a legmagasabbtól a legalsóbbig mélyen fájjalja jó öreg orvosának elhunytát Béke poraira!

Bolond Istók „Mamelukok albuma”-ból megjelent a 6-ik füzet, 15 kormánypárti képviselő gúnyrajzával arczképben és csipős betűkben; a negyedrétű alakban, csinosan kiállított füzet ára 25 kr s kapható a „Bolond Istók” kiadóhivatalában Budapesten, himzó-utca 1. sz. a.

A „Magyar Föld” című napilap időjóslati táviratai. A külföldön, nevezetesen Németország, Franciaország, de kivált Amerikában a meteorológiát már évek óta felhasználják e czélból, hogy a gazdáknak időjóslatokat szolgáltatassanak, melyek 1—2 napra előre meghatározzák a jövendő időjárást. Hogy ez mily becses a gazdákra nézve kivált a nyári munkaidőben, azt bizonyitanunk nem kell. Fel is fogták ez intézmény értékét az amerikai gazdák, hol ma már 7342 vasúti és postaállomáson táviratozzák és hirdetik falragaszokban a másnapi időjárást. E rendkívüli hasznos intézményt hazánkban is óhajtották behozni s ez érdekében az országos gazdasági egyesület, a nyitravölgyi és szebeni gazd. egyletek is tettek lépéseket, sőt a képviselőházban is szóba jött a dolog, de mindeddig számos formai és anyagi akadály miatt létre nem jöhetett. A székesfehérvári gazda-értekezlet organuma, a gazdák érdekeinek megóvására alapított „Magyar Föld” című napilap felkarolta ez eszmét s minden nehézséget legyőzván, aprilhó közepe óta naponta hoz egy a külföldi időjárás táviratok kombinációján alapuló s az egész országra szóló időjárás táviratot. Ez intézkedése az említett lapnak általános élénk érdeklődést keltett s ma már számos gazda kíséri figyelemmel e táviratokat, mely behozataláért a „Magyar Föld” a gazdaközönség teljes elismerésével találkozik.

Az „Ország-Világ” tizedik füzeté méltó az eddigiekhez, rendkívüli gazdag tartalma, szép képei és finom kilátása a diszes vállalatot hézagpótlóvá teszik s az európai ilynemű irodalomban előkelő helyet biztosítanak neki. E füzetben búcsúzik el az eddigi szerkesztő Somogyi Ede s adja át helyét Beöthy Zsolt ösmert írónak.

Felelős szerkesztő s kiadó laptulajdonos:

BORÚTHELEMÉR

csehek egy kissé megszeppentek, mert el sem osztott még a terebesi gyűlés, már ott voltak követeik békét kérni s ha lehet, alkudozni a rendekkel. A magyar urak azonban szóba nem álltak velök, hanem Rozgonyira bizták, hogy tegye, a mit legjobbnak itél lenni. Erre nézve még egy pontot adtak a főntebbiekhez, mely magyarul így hangzanék:

„Midőn felül megirt rendelésinket elvégeztük volna, jövének elénkbe némely követek az ellenségtől békességes izennettel, mely okért hagytuk és biztuk Rozgonyi Osváld uramra, hogy velök ha mi jó móddal lehet, valamely kötést kötne; ha tehát Osváld uram egyezségre menne az ellenséges néppel, a rovásnépből annyit és annak adjatok, a mennyit és a kinek ő nagysága hagyja; különben, kérünk, ne cselekedjeteik.”

Mit tett Rozgonyi, kötött-e békét a csehekkel, avagy fegyverrel verte-e le rablóbandáikat, nem tudjuk; a terebesi gyűlést követő legközelebbi események részleteit nem ismerjük, csak annyi tény, hogy ezután egv kis ideig volt némi nyugadalom az ország felső megyéiben

A csehek további dolgait elmondanunk nem tartozik ide. Rövid befejezésül csupán megemlítem, hogy Czillely hívására Giskra újra bejövén, a régi nóta újra kezdődött; perzseltek, raboltak, pusztítottak, jobban mint valaha; végre is Mátyás királynak kellett végkép kiirtani e zsebrák népet az országból; az utóbbikat Czo bor Mihály budai várnagy fojtatta a Dunába.

Nagy Gyula.

Érdekes

S.-a.-Ujhely és a megye uri közönségeire!

Van szerencsém tisztelettel köztudomásra hozni: miszerint

uri- és női-, valamint vászonüzletem
a „Vadászkürt“ szálloda helyiségében

márcziushó óta fenáll s az alábbi cikkekkel a lehető legdusabban el van látva. Beszerzési forrásaimnál fogva azon helyzetben vagyok, miszerint a rendes árakon alól 10% engedménnyel szolgálhatom ki t. látogatóimat.

Üzletemben raktáron vannak:

mosó Creton és Száténok	méterje	28 kr.	kezdve	54 krig
legjobb Chiffonok		24 „	„	60 „
mosó Oxfordok		34 „	„	42 „
Pamut vásznak		18 „	„	32 „
Nankinok sárga, fehér, piros színekben		26 „	„	60 „
czérna és sziléziai vásznak 1/4 és 3/8 rőfös		6 frt.	„	14 frtig
ugyan ezek 1/2 és 3/4 „		7 frt	50 kr.	15 frt 50 krig
Rumburgi Eduárd Richter féle 54 rőfös vásznak		23 frt.	„	80 frtig
azonkívül Rumburgi 8 és 1/4 vásznak minden árban kaphatók; továbbá legjobb Creasz, izlandi, hollandi vásznak különféle árban; ágynemű kanavaszok 30 és 35 rőfösök		6 frt	50 kr.	kezdve 16 frtig
ágybetétek és paplanok minden árban; fehér és színes asztalneműk 6 személytől kezdve 24 személyig; fehér Rumburgi zsebkendők 12 darabonként 2 frt 50 kr. kezdve 13 frtig legújabb színezetekben zsebkendők drbja		35 kr.	1 frt	60 krig
legnagyobb raktár kész fehér és színes ingek, lábravalók és elsőrangú kalapokból; hölgyek számára mindenféle ingek, korzetek és mosó harisnyák, legjobb francia fűzők		1 frt	35 kr.	kezdve 12 frtig
napernyők, ugy mint esernyők		1 „	40 „	13 „
urak számára harisnyák párja		30 „	„	1 „
1/4 butor csimvat (Gradli) ugy mint mindenféle ágy és asztali terítők.				

E megnevezett árukon kívül üzletem még más nagyszámu cikkekkel is, — melyek e hirdetés keretében időnként saizenszerűleg fognak közöltetni — gazdagon el van látva és bátorodom ezt a nagyérdemű közönségnek még egyszer becses figyelmébe ajánlani, megjegyezvén: hogy árucikkimmel S.-a.-Ujhelyben első lenni óhajtok s hogy ebbeli törekvésem nem üres reklam, azt hiszem eddigi igen tisztelt vevőim minden hízélgés nélkül bizonyíthatják.

Illő tisztelettel

Keller Andor.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint Sátoralja-Ujhelyben a főutcán 678 sz. a. a megyeház közvetlen szomszédságában, Rosenberg ur féle ékszer-üzlete mellett dúsan berendezett

óra-üzletet,

új órák készitési és órajavitási műhellyel

összekötve nyitottam.

Óra-üzletemben mindennemű arany-, ezüst-órák, a legdusabb kiállítású inga- és fali-órák dús kiválasztásban és jutányos áron kaphatók.

A vidéki közönség t. megrendeléseit posta útján, legrövidebb idő alatt teljesítenem; a nagyobb munkákat saját felügyeletem alatt személyzetem által bármely vidéken vagy helyben elkészítem.

A nálam vásárolt órákért és órajavitásokért két évi jótállást szigorú felelősséggel vállalok magamra.

A már 15 év óta a bel- és külföld elsőrangú órajáráiban szerzett tapasztalataim után jogosan ígérhetem az igen t. közönségnek, hogy minden a szakmához tartozó igényeit teljesen és pontosan kielégítenem.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezve, maradtam Sátoralja-Ujhelyt, 1880. május hóban

kiváló tisztelettel

R é t h y M ó r
óraművész

alapító tagja a budapesti órásegyletnek, rendes tagja a berlini szak-egyletnek, tulajdonosa a székesfehérvári műipar-érdemnek.

Pályázati hirdetmény.

Zemplénmegye nagymihályi járásában a nagymihályi körorvosi állomás, — mely Nagymihály, Lasztomér, Mocsár, Petrócz, Topolyán, Izbugya, Nátafalva, Órmező, L.-Volya, Sztankócz (puszta), Sztára, Oreszka, Krivostyán és M.-Csemernye községekből áll, — megüresedvén, arra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomás 400 frt o. é. évi fizetés és a megyei szabályrendelettel megállapított illetményekből álló javadalommal van összekötve.

Felhivatnak pályázni szándékozók miszerint az 1876-ik évi XIV. t. cz. 143. §-ában körülírt minősítvényt igazoló szabályszerűen felszerelt és bélyeggel ellátott kérvényeiket f. 1880. évi májushó 29-ig alóljelzett hivatalnál annál bizonyosabban nyujtsák be; mert a netalán ezen időn tul érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A körorvos választása f. évi májushó 31-én d. u. 2 óraker Nagymihályban a városháznál fog eszközöltetni.

Nagymihályi szbirói hivatalnál 1880. évi april 30-án

Füzesséry Tamás,
szolgabíró.

Mindenféle friss

ásvány-víz

már megérkezett

Reichard Testvérek

kereskedésébe.

2-2

SCHMIDT főtörzsorvos-féle

FÜL-OLAJ

megjavítva Dr. M. Deutsch által, gyógyít mindennemű süketiséget mely nem vele született, nagyothallás és fülzúgás is általa hamar eltávolíttatik.

Bizonyítvány. — Ezer és ezer köszönet a nekem küldött fülolajért, melynek többszöri használata után teljesen elvesztett hallási tehetőségemet, isten segítségével egészen visszanyertem. Én oly siket valék, hogy a harangszót — dacára, hogy a templom mellett lakom — nem hallottam, míg most zseborám ketyegését is könnyen hallhatom. Ismét ezer köszönet ez áldott szer feltalálójának.

Steiner Dávid,
okleveles főtanáár Baborsán.

2 frt 40 kr. bérmentes beküldése mellett, használati utasítással együtt azonnal és bérmentesen megküldetik.

Graetz Gyula,
Bécs II. Praterstrasse 49.

10-15

Pályázati hirdetmény.

Tolcsa városában egy segédjegyzői-állomás, — adószedés működési körrel, — évi 400 frt fizetéssel, egyelőre 3 évre rendszeresítettven, — pályázni kívánók jegyzői szigorlati s egyéb okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi juniushó 1-ig, mely napon a választás Tolcsa városházánál fog megtartatni, — ezen szolgabírósnál benyujtani — igyekezzenek. Tokaj, 1880. év májushó 5-én.

Szenczy László,
járás szolgabíró.

Arverési hirdetmény.

Néhai Füzesséry Sándor S.-a.-Ujhelyi Apát Plébánus hagyatékához tartozó 5799 ftrra becsült 1878-ki és 1879-ki évszamorodni s előbbi évekről asszuroknak S.-a.-Ujhelyben a parochialis pinczében leendő elárvereltetésük végett határidőül folyó 1880. évi májushó 19-ik napjának reggeli 10 órája tűzöttik ki.

Keit S.-a.-Ujhelyben 1880 évi májushó 4-én.

Vályi István,
kir. közjegyző

Hirdetmény.

A zemplénmegyei kereskedelmi, ipar- termény és hitelbank

az általános pénzviszonyok által kényszerítve, ismét elhatározta a betéti kamatok leszállítását; miből kifolyólag a betétek után a legmagasabb kamatlábat f. év május 1-ső napjától kezdve

6 azaz hat

száztólira szabályozván; ez az alapszabályok 122. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik s azon betevők, kik eddig magasabb kamatlábat élveznek, ezennel értesítetnek, hogy betéteik meghagyása, vagy felmondása, esetleg felvétele iránt 1880. év juliushó 1-ső napjáig az intézetnél jelentkezzenek; az addig nem jelentkezőkről pedig az fog feltételeztetni, hogy a hozott határozatot elfogadták.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1880. aprilishó 27-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

1880. év május 1-ső napjától kezdve a betétek után a legmagasabb kamatlábat 6% azaz

hat száztólira

szállítja le; erről a betevő felek az alapszabályok 13. §-a értelmében azon hozzáadással értesítetnek, hogy betéteik meghagyása, vagy felmondása esetleg felvétele iránt az intézetnél 15 nap alatt jelentkezhetnek, nem jelentkezés esetében pedig az fog feltételeztetni, hogy a hozott határozatot elfogadták.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1880. aprilishó 29-én.

Az igazgatóság.